

Tükör, melybe bepillantva, eszébe jutnak a gazdaembernek hónapokként való dolgai anno 1905. November

„Fütyül a szél, az idő már őszre jár,

Szebb hazába megy vigadni a madár.”

(népdal)

Ház és udvar. Ha talán az épület tatarozásával itt-ott megkéstünk volna, pótoljuk a mulasztottat, mert különben a hiba a télen át annyira megnövekszik, hogy sokszoros költségbe kerül. Szintén tisztogatjuk, javítatjuk a gazdasági gépeket és eszközöket, a csiszolt fémrészeket olajozván vagy befagygyúzáván, az egyéb fém- és farészeket olajos festékekkel befestvén. Széna- és szalmakazlakat, valahányszor az idő vagy a varjuk megbontják, állítsuk helyre, nehogy a nedvesség beléjük férkőzzék. Téltre szánkótálpakról gondoskodjunk, mert ezekkel könnyebben megy a trágya ki- és a fa befuvarozása. A magtárban forgatunk, rostáltatunk, triöröztetünk, kukoriczát, burgonyát átválogatjuk, a hibásat feletetjük.

Írta: Kaszás Péter

2013. november 01. péntek, 19:51 - Módosítás: 2014. november 07. péntek, 12:39

Szántófield, rét, legelő. A míg az eke ki nem fagy, folytatjuk a mély szántást a tavasziak alá és ugarföldeken. Ha fagy jön, trágyát hordunk és azt azonnal teregetjük is. A réteket legeltetjük, de deres rétre ne hajtsuk az állatot, s azonkívül a kihajtás előtt az istállóban etessünk. A réten az egyengetést, vakandtúrások elsímítésát, vízlevezető és egyéb árkok készítését a fagy előtt végezzük. Ha még most is maradt volna vetni való, ne feledjük, hogy ily későn már a rendesnél sűrűbben kell vetni.

Állattartás. A mint a nehezebb mezei munkák elvégződtek, az ígás lovaknak a nehéz munkaidőszakban adott abrakadagjából le lehet vonni. A vemhes kanczáknál ellenben a szeptember óta felszaporított zabadagot folyvást adni kell ezután is. A vemhes kanczákkal most már kiméletesen bánjunk, azonban naponta be kell fogni őket, de csak könnyebb munkákra használva. A csikókat a futó karámokba naponta ki kell hajtani és pedig minél szebb az idő, annál hosszabb ideig hagyjuk künn és általában, ha csak nem valami zivataros az idő, mindennap kihajtassanak. Az istállók szellőztetésére szigorúan ügyeljünk. A jármos-ökrök takarmányozását is szűkebbre lehet venni, mielőtt a nehezebb munkák megszűntek. Hogy pedig a rövid napokon is minél jobban felhasználhassuk az ígás erőt, legjobb csak kétszer, reggel és este felé etetni. A hizómarha is istállóra kerülén, a gazda egész figyelmét megkívánja. Jó meleg istállóról, gondos, pontos etetésről s bő almozásról gondoskodva legyen. E hó folytán már a legelőre járó sertések is mindinkább kevesebb eleséget találván a mezőn, szintén benn takarmányra szorulnak. A kanoknak, a mint a mező elfogy, $\frac{1}{2}$ -1 liter ocsut kell adni s ha többé nem tűrhatnak, $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ - liter tengerit. A süldőknek pedig melyek szeptemberben el nem adattak, 100 darabra kell adni 1 $\frac{1}{2}$ - hektoliter kukoriczát vagy 1 hektoliter kukoriczát s 3 métermázsá répát. A júliusban felbúgott koczáknak azonban már több takarmány kell, miért is ezeknek egész fiadzásig minden 100 darabra 1 $\frac{1}{4}$ - hektoliter kukoriczát vagy 1 $\frac{1}{2}$ - hektoliter árpát kell naponta adni. A fiadzás után pedig minden 100 koczára 3-3 $\frac{1}{4}$ - hektoliter kukoriczát – vagy 2 $\frac{1}{2}$ - hektoliter kukoriczát s 3 $\frac{1}{2}$ - 4 métermázsá répát. A kanok a márcziusi malacozás tekintetéből még e hónap folytán a koczák között maradhatnak.

Baromfi. A baromfiak óljának melegnek s lehetőleg tisztának is kell lenni s e mellett adni kell azoknak szemes eleséget is és gondoskodni részökre elegendő s tiszta ivóvízről, ha azt akarjuk, hogy mielőbb megkezdjék a tojást. A tyúkol alját a tisztaság kedvéért többször be kell friss, tiszta homokkal hinteni.

Írta: Kaszás Péter

2013. november 01. péntek, 19:51 - Módosítás: 2014. november 07. péntek, 12:39

